

WYROK Z DNIA 15 MARCA 2010 R.
SNO 11/10

Przewodniczący: sędzia SN Piotr Hofmański.

Sędziowie SN: Marian Buliński (sprawozdawca), Przemysław Kalinowski.

Sąd Najwyższy – Sąd Dyscyplinarny z udziałem sędziego Sądu Okręgowego – Zastępcy Rzecznika Dyscyplinarnego oraz protokolanta po rozpoznaniu w dniu 15 marca 2010 r. sprawy sędziego Sądu Rejonowego w związku z odwołaniem Ministra Sprawiedliwości od wyroku Sądu Apelacyjnego – Sądu Dyscyplinarnego z dnia 5 listopada 2009 r., sygn. akt: ASD (...)

- 1) utrzymał w mocy zaskarżony wyrok;
- 2) kosztami postępowania odwoławczego obciążył Skarb Państwa.

Uzasadnienie

Sąd Apelacyjny – Sąd Dyscyplinarny wyrokiem z dnia 5 listopada, sygn. akt ASD (...), uznał obwinionego sędziego Sądu Rejonowego za winnego popełnienia przewinienia służbowego z art. 107 § 1 ustawy – Prawo o ustroju sądów powszechnych (Dz. U. Nr 98 poz. 1070 z późn. zm.) – tj. tego, że „jako sędzia Sądu Rejonowego w A. dopuścił się przewinienia służbowego, polegającego na oczywistym i rażącym naruszeniu przepisów prawa, tj. art. 423 § 1 k.p.k. w ten sposób, że w okresie od dnia 21 maja 2008 r. do dnia 28 listopada 2008 r. uchybił terminowi sporządzenia uzasadnień w 9 sprawach prowadzonych przed Sądem Rejonowym w A. Wydział II Karny, pod sygn. „K”, a to:

- na sporządzeniu pisemnego uzasadnienia w sprawie II K 713/07 z 91-dniową zwłoką,
- na sporządzeniu pisemnego uzasadnienia w sprawie II K 856/07 z 88-dniową zwłoką,
- na sporządzeniu pisemnego uzasadnienia w sprawie II K 125/08 z 113-dniową zwłoką,
- na sporządzeniu pisemnego uzasadnienia w sprawie II K 818/07 ze 125-dniową zwłoką,
- na sporządzeniu pisemnego uzasadnienia w sprawie II K 702/07 ze 126-dniową zwłoką,
- na sporządzeniu pisemnego uzasadnienia w sprawie II K 114/07 z 77-dniową zwłoką,

- na sporządzeniu pisemnego uzasadnienia w sprawie II K 243/08 z 65-dniową zwłoką,
- na sporządzeniu pisemnego uzasadnienia w sprawie II K 203/08 z 51-dniową zwłoką,
- na sporządzeniu pisemnego uzasadnienia w sprawie II K 228/08 z 65-dniową zwłoką”,

z tym, że przyjął, że przewinienie to stanowi wypadek mniejszej wagi i za to, na mocy art. 109 § 5 cyt. ustawy, odstąpił od wymierzenia kary dyscyplinarnej.

Odwołanie od tego wyroku złożył Minister Sprawiedliwości, zarzucając temuż orzeczeniu „błąd w ustaleniach faktycznych przyjętych za jego podstawę, polegający na przyjęciu, że przypisane obwinionemu przewinienie jest przewinieniem mniejszej wagi przewidzianym w art. 109 § 5 u.s.p.” W oparciu o to skarżący wniósł „o zmianę zaskarżonego wyroku przez uznanie obwinionego za winnego popełnienia przypisanego mu czynu z tym ustaleniem, że czyn ten nie stanowi przewinienia dyscyplinarnego mniejszej wagi z art. 109 § 5 u.s.p. i wymierzenie mu na podstawie art. 109 § 1 pkt 1 powołanej ustawy kary dyscyplinarnej upomnienia.

Na rozprawie dyscyplinarnej przed Sądem Najwyższym zarówno Zastępca Rzecznika Dyscyplinarnego, jak i obwiniony wnieśli o utrzymanie w mocy zaskarżonego wyroku.

W tej sytuacji Sąd Najwyższy – Sąd Dyscyplinarny zważył, co następuje:

Skarżący przede wszystkim kwestionuje wiarygodność wyjaśnień obwinionego (którym sąd pierwszej instancji dał wiarę) będących podstawowym elementem ustaleń faktycznych i dokonanej oceny stopnia społecznej szkodliwości popełnionego przewinienia dyscyplinarnego.

Zdaniem skarżącego, między innymi nie wykazano w uzasadnieniu wyroku, by opóźnienia w pisaniu uzasadnień wynikały rzeczywiście z pogorszenia się stanu zdrowia obwinionego i zdrowia jego żony, gdyż gdyby nie korzystał ze zwolnień lekarskich to niewątpliwie złożyłby wniosek o przedłużenie terminu do sporządzenia uzasadnień, a wyjaśnienia obwinionego, że nie uczynił tego z uwagi na postawę prezesa sądu, uznał za nieprzekonywujące.

Zauważyć w tym miejscu należy, że samo przekonanie skarżącego o niewiarygodności wyjaśnień obwinionego w tym zakresie nie jest argumentem wystarczającym do uznania takich wyjaśnień obwinionego za niewiarygodne.

Nie kwestionując prawidłowych ustaleń sądu orzekającego, że obwiniony w dziewięciu sprawach sporządził pisemne uzasadnienia ze zwłoką, zauważyć należy, że wyliczenie z jak dużą zwłoką były one sporządzane nie jest wolne od błędu.

W sprawie siódmej, II K 243/08, wniosek o sporządzenie uzasadnienia doręczono sędziemu w dniu 10 września 2008 r., a akta sprawy wraz z uzasadnieniem

zwrócone zostały z dnia 14 listopada 2008 r. Niewątpliwie między tymi datami upłynęło 65 dni, jednakże termin do sporządzenia uzasadnienia został przekroczony nie o 65 dni, lecz o 51 dni (14 dni miał sędzia na sporządzenie uzasadnienia).

Z odwołania wynika jednoznacznie, że gdyby obwiniony korzystał ze zwolnień lekarskich to te dni usprawiedliwionej nieobecności w pracy nie mogłyby być zaliczone do czasu sporządzenia pisemnego uzasadnienia wyroku ze zwłoką.

Skoro tak, to do takiego okresu nie należało zaliczać także okresu urlopu. Obwiniony, co wynika z uzasadnienia wyroku sądu dyscyplinarnego w 2008 r., był na urlopie w okresie od dnia 14 do 29 lipca i od dnia 4 do 14 sierpnia, w sumie 31 dni. Dni te należało odliczyć od czasu zwłoki w pisaniu uzasadnień wyroków w sprawach: 1. (II K 713/07), 2. (II K 856/07), 3. (II K 125/08), 4. (II K 818/07), 5. (II K 702/07), 6. (II K 114/07). Zatem obwiniony sędzia sporządził pisemne uzasadnienia w sprawie II K 713/07 z 60-dniową zwłoką; II K 856/07 z 57-dniową zwłoką; II K 125/08 z 82-dniową zwłoką, II K 818/07 z 94-dniową zwłoką, II K 702/07 z 95-dniową zwłoką; II K 114/07 z 46-dniową zwłoką, II K 243/08 z 51-dniową zwłoką, II K 203/08 z 51-dniową zwłoką, II K 228/08 z 65-dniową zwłoką.

Błędy te nie miały jednak wpływu na treść orzeczenia, skoro Sąd dyscyplinarny dłuższe okresy zwłoki w pisaniu uzasadnień wyroku ocenił jako na tyle mało szkodliwe społecznie, że uzasadniające przyjęcie wypadku mniejszej wagi, to tym bardziej krótsze okresy zwłoki uzasadniały jego decyzję.

Rację ma skarżący, że przepis art. 109 § 5 u.s.p. nie definiuje terminu „wypadek mniejszej wagi” a „w orzecznictwie przyjmuje się, że jest to sytuacja, w której okoliczności popełnienia przewinienia dyscyplinarnego, zwłaszcza przedmiotowo-podmiotowe, odnoszące się do czynu, charakteryzują się przewagą elementów łagodzących, które sprawiają, że przewinienie nie jest na tyle społecznie szkodliwe, aby stosować do jego sprawcy zwykłe zasady odpowiedzialności przewidziane za zrealizowane przez niego przewinienie”.

Tak też w przedmiotowej sprawie zachowanie obwinionego ocenił Sąd pierwszej instancji, zgadzając się z oceną i wnioskiem Zastępcy Rzecznika Dyscyplinarnego. Podzielić należy opinię skarżącego, że uzasadnienie tej decyzji Sądu dyscyplinarnego odbiega od doskonałości.

Jednakże, biorąc pod uwagę rzeczywisty okres zwłoki w pisaniu uzasadnień, opisany wyżej, fakt, że w tym okresie obwiniony sędzia załatwiał najwięcej spraw w wydziale, a opóźnienia w sporządzeniu uzasadnień wynikały z powodu schorzeń kręgosłupa obwinionego i choroby jego żony, uzasadnione jest przyjęcie takiego stopnia społecznej szkodliwości czynu obwinionego, który pozwala na przyjęcie wypadku mniejszej wagi określonego w art. 109 § 5 u.s.p. i odstąpienie od wymierzenia kary.

Mając to na uwadze, Sąd Najwyższy – Sąd Dyscyplinarny orzekł, jak na wstępie.